

PŘÍRODOVĚDA - Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku s časovou dotací ve 4. ročníku 1 hodina týdně a v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Vyučovací předmět přírodověda navazuje na předmět prvouka a žáci si v něm osvojují a rozvíjejí schopnosti, které jim umožňují aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět i prostředí, v němž člověk žije a pracuje. Získávají základní vědomosti o Zemi, člověku, technice, sledují základní jevy a vztahy v přírodě, poznávají souvislosti mezi organismy navzájem, mezi organismy a prostředím i mezi člověkem a biosférou. Řeší přiměřeně náročné úkoly a problémy. Utvářejí si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života i ochraně životního prostředí jako celku.

Vzdělávací obsah je členěn do 2 tematických okruhů:

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o vývoji člověka, denním režimu, hygieně, výživě, mezilidských vztazích, odpovědnosti za zdraví své i za zdraví jiných, o bezpečnosti, prevenci, první pomoci a o chování v různých životních situacích

Předmět přírodověda připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a příroda, Člověk a společnost a v předmětu výchova ke zdraví.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v přírodě, na dopravním hřišti a v učebně výpočetní techniky. Součástí vyučování je spojení s reálným životem a praktickou zkušeností - využití muzeí, výstav, exkurzí a modelových situací. Některá témata jsou zpracována formou projektů.

Při výuce se uplatňují mezipředmětové vztahy zejména se vzdělávacími oblastmi Jazyk a jazyková komunikace (český jazyk a literatura), Umění a kultura (hudební výchova, výtvarná výchova) a průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Hodnoty, postoje, praktická etika) a Environmentální výchova (Základní podmínky života, Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí).

Tematický okruh Sebepoznání a sebepojetí (OSV) je realizován ve 4. ročníku:

– rozlišování etap lidského života – porovnávání fotografií z dětství

Tematický okruh Seberegulace a sebeorganizace (OSV) je realizován ve 4. ročníku:

- vytvoření pravidel denního režimu, rozvrhu hodin, provádění týdenního monitoringu pohybové aktivity

Tematický okruh Psychohygiena (OSV) je realizován ve 4. ročníku:

- cvičení dovedností pro pozitivní naladění mysli a zvládání stresových situací, dobrá organizace času, způsoby relaxace v zátěžových situacích

Tematický okruh Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV) je realizován v 5. ročníku:

- cvičení dovedností rozhodování v problematických situacích všedního dne, zdůvodnění svého postoje

Tematický okruh Základní podmínky života (EV) je realizován ve 4. ročníku:

- pokusy s vodou

Tematický okruh Ekosystémy (EV) je realizován v 5. ročníku:

- exkurze a vycházky do přírody, sledování života rostlin a živočichů v ekosystémech

Tematický okruh Vztah člověka k prostředí (EV) je realizován v 5. ročníku:

– hledání příkladů ohleduplného a nezodpovědného chování lidí k přírodě na vycházkách

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k upevňování preventivního chování a orientaci ve světě informací.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k vyhledávání informací potřebných pro řešení situací, k samostatným objevům, k řešením a závěrům.

Kompetence komunikativní

Žáci se učí samostatně a sebevědomě vystupovat a jednat, efektivně, bezproblémově a bezkonfliktně komunikovat. Jsou vedeni k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycování ve vlastních projevech, názorech a výtvorech.

Kompetence sociální a personální

Žáci se učí respektovat názory druhých.

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k hledání možností aktivního uplatňování ochrany přírody.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k využití získaných znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje, učí se chránit životní prostředí a kulturní hodnoty.